

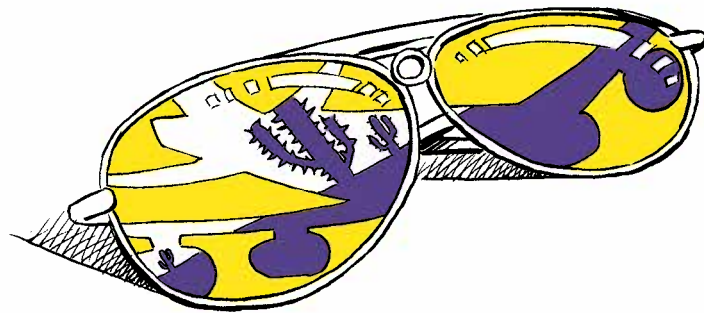
ROHKEUTTA JA RAKKAUTTA Las Vegasissa

Kun amerikkalainen Ignition Sequence -kollektiivi ilmoitti järjestävänsä skottilaisen kulttikirjoittaja Grant Morrisonin kuratoiman sarjakuvafestivaalin MorrisonConin Las Vegasissa syyskuussa 2012, innostuneet fanit ympäri maailmaa höristivät korviaan. Myös Suomen sarjakuvaseuran puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja matkasivat maailman älyttömimpään kaupunkiin tapaamaan maailman cooleinta sarjakuvakirjoittajaa.

TEKSTI OTTO SINISALO KUVITUS RAMI RAUTKORPI

Las Vegas kaupunkina on osin juuri mitä odottaisikin, mutta myös kaukana maineestaan amerikkalaisen perisynnin ja rapsion pesänä. Keskelle Nevadan autiomaata rakennettu loma- ja hurvittelukaupunki paistuu syyskuun lopullakin suomalaisittain murhaavassa helteessä, jonka huomaa vasta astuttuaan ulos viileäksi ilmastoidusta kasinohotellista. Matkat sietämättömässä paahteessa ilman taksia tai käytännössä olemattomia julkisia kulkuneuvoja ovat omanlainen koettelemuksensa. Etäisyydet kohteiden välillä ovat jalankulkijalle armottoman pitkiä, ja lopulta määränpäässä odottaa sisältä tismalleen identtinen kasinohotelli noppapöytineen ja go-go-tyttöineen.

Vaikka kaupungin loputtomat hotellit ovatkin ulkoapäin epäpyhä ristisiitos huuruksia kitschvisioita ja Disneyland-estetiikkaa, ovat rakennelmat sisältäpäin persoonattomia rahareikiä per-

”Let’s form an army and take over the world!”

helomaileville pyyleville amerikkalaisille tai kreisibailaaville bro-joukoille. Kaikkea hulluttelua valvoo armeijallinen poliiseja, eikä humalaisia juurikaan näy, puhumattakaan huumeista tai niiden käyttäjistä. Las Vegasin kuuluisa rappio näkyy lähinnä ”tyttöjä ovelle” lupaavien palvelujen edusmiehinä kadunkulmissa ja lento-

lehtisinä automaateissa. Muuten Vegasin syntyisyys on muovista sepitettä aikuisten Disneyworldissa.

Vegas tarjosi kuitenkin kiitettävän surrealistisen miljööni taiteilijalle, joka on tunnettu psykedeelistä irrottelustaan. 1980-luvulta saakka sarjakuvakirjoittajana työskennellyt Morrison teki läpi-

murtonsa Batman-tarinalla *Arkham Asylum*, mutta pian laajensi repertuaariaan supersankarisarjakuvan ulkopuolelle. *The Invisibles* -tieteiseepos sementoi Morrisonin maineen näkemyksellisenä kirjoittajana, jonka töistä ei puutu inhimillisyyttä.

Morrisonin supersankarisarjakuvia (JLA, New X-Men, hiljattain mm. Batman ja All-Star Superman) on ylistetty ihmeen tunnun palauttamisesta kyynistyneeseen genreen. Toisin kuin monet romaanien, television tai elokuvien puolelle laajentaneet kollegansa, Morrison on pysytellyt nimenomaan sarjakuvakirjoittajana ja näin etäisenä kulttihahmona. Miehen omia huumekokemuksia ja psykedeelistä filosofiaa valottavat kirjoitukset ovat olleet omiaan vahvistamaan henkilökulttia.

Pieni on kaunista

Kolmipäiväinen MorrisonCon kokosi vajaat 500 Morrisonin töistä innostunutta lukijaa, tekiää ja sarjakuva-aktiivia Vegasin

Hard Rock Hoteliin. Vain muutamia satoja vieraita käsittävä seminaari oli järjestäjiltä tietoinen kontrasti tyyppillisiin amerikkalaisiin sarjakuvamessuihin, jotka ovat kaupallisia, tuhansia tai kymmeniä tuhansia faneja rahastavia jättitapahtumia. Megatapahtumiin kyllästyneet järjestäjät olivatkin rajoittaneet tarkoituksella myytävien lippujen maksimimäärää. Jotain kertoo sekin, että jokaisen lipun ostaneen kävijän nimi oli painettu kovakantisen ohjelmakirjan kiitoksiin.

Tapahtumassa ei liiemmin ollut paikalla sarjakuvakauppoja tai muuta myyntiä. MorrisonCon keskittyi yksinomaan ohjelmaan. Perjantain ainoaksi ohjelmaksi jäi iltaklubi, jossa Morrison lopulta ilmestyi messiaanisesti yleisön eteen lausumaan tapahtumaa varten kirjoittamansa huuruksen spoken word -tarinan muusikko-kirjoittaja Gerard Way soittaessa taustoja. Lauantai ja sunnuntai olivat taas pakattu täyteen ohjelmaa, joskin kaikki puheohjelma tapahtui yhdessä seminaarihuoneessa.

Morrison oli läsnä suuressa osassa paneeleja, mutta paikalle oli lennätetty puhumaan tusina suurta ja keskisuurta nimeä englanninkielisen sarjakuvan maailmasta. Suurimpana vierailevana starana loisti *Walking Dead* -sarjakuvasta ja tv-sarjasta tunnettu Robert Kirkman, mutta kirjoittajat kuten Jason Aaron ja Jonathan Hickman ja taiteilijat kuten Jim Lee, Frank Quitely ja Darick Robertson edustivat hekin alan eturiviä. Sarjakuvakentän ulkopuolelta ohjelmassa näyttäytyivät muun muassa leffamiehet Max Landis ja James Gunn sekä useampaakin tilaisuutta seremoniamestaroinut DJ, muusikko ja huru-ukko Akira the Don.

Keskustelujen aiheet vaihtelivat maailmanlopun teorioista sarjakuvien markkinointiin ja kokonaisuus muistutti hengeltään hieman suomalaista FinnConia. Puheohjelma oli paitsi hyvin valmistellun ja mietityn oloista, myös luonteeltaan kiitetävän spontaania ja irtonaista. Tapahtuman kokonaisvaltaisen rento tunnelma auttoi esiintyjäkin irrottelemaan. Esimerkiksi Morrison, Robertson ja Akira the Don nousivat esittämään akustisen Beatles-coverin toistensa ja yleisön yllyttämänä. Ilo oli myös nähdä nuoren Chris Burnhamin suvereenia livepiirros-improvointia sunnuntai-aamun krapulatunnelmissa.

Myyttisen Vegasin henkeen sopivaan rietasteluun ylettiin ainoastaan lauantain iltaklubilla, jossa muun muassa yhdysvaltain ykkössarjakuvakirjoittajat jonottivat yleisön rinnalla iskeäkseen nitojalla seteleitä kiinni räväkään burleskiesiintyjään.

Kultin makua ilmassa

Ainoa olennainen kritiikki ohjelmasta on sen sukupuolittuneisuus: yhtäkään naisvieraista ei esiintyjäjoukkoon mahtunut,

vaikka tapahtuman järjestäjissä hääri kyllä useampikin nainen. Myöskin MorrisonConin yleisörakenne oli tavallista jenkkitapahtumaa heterogeenisempi, yli kolmanneksen vieraista ollessa naisia. Ohjelman miesvaltaisuus selittyy tietysti osin englanninkielisen sarjismaailman ukkoutuneisuudella, mutta oli silti sääli nähdä moinen puute Morrisonin kaltaisen, laaja-alaista yleisöä kiehtovan ja edistysmielisen kirjoittajan nimeä kantavassa

Vegasin syntisyys on muovista seipitettä aikuisten Disneyworldissa.

© RAMMI RAUTKORPI

conissa.

Parasta tapahtumassa oli lopulta sinne päätyneet kävijät ja MorrisonConin ainutlaatuisen, vaikeasti määriteltävä henki. Kukaan, joka matkustaa Vegasiin nähdäkseen skottilaisen kirjoittajan, ei ole ambivalentti, mitä tulee Grant Morrisoniin. Vegasissa koh-tasi joukko Morrisonin perusihmillisestä sanomasta vaikuttaneita ihmisiä ja tunne siitä, että kävijät olivat "samalla asialla" oli käsin kosketeltava. Onneksi Morrisonin teoksissa individualismi ja toisinaajattelu on tärkeä teema – muuten MorrisonCon olisi muistuttanut uskonnollisen kultin kokoontumisajoja vielä enemmän kuin nyt. MorrisonConin järjestäjät lupasivat "elämää muuttavan kokemuksen" – en voi sanoa sen pitävän paikkaansa, mutta harvoin yhdessä tapahtumassa tapaa niin montaa joviaalia uutta tuttavuutta niin helposti.

Ja entäpä kultinjohtaja Morrison itse? Vaikka miehen virnuileva naama olikin teipattu tapahtuman julisteisiin, pysytteli hän ehkä jopa yllättäen takalalla puheohjelmassa ja antoi kutsuvieraiden puhua. Hänen itse tarttuessaan mikkiin oli ilmeistä että kyseessä on karismaattinen ja näkemyksellinen kaveri, mutta lopulta edelleen hieman saamastaan huomiosta hämmentynyt, työväenluokkataustainen skottiheimo. Vaikkakin sunnuntai-iltapäivän ohjelman kääntyessä kohti loppuaan Morrison kehotti yleisöä parantamaan maailmaa yksinkertaisin keinoin: "Let's form an army and take over the world!"

MorrisonCon jäänee ainutlaatuiseksi kokeiluksi. Vaikka Ignition Sequence ja sen nokkamies ja tapahtuman pääjärjestäjä James Sime saattavatkin kaavailla uusia tapahtumia, Grant Morrisonin lipun alla sitä tuskin järjestetään. Konsepti lienee vaikea toistaa: on hankala kuvitella yhtä ilmeistä taiteilijaa sarjakuvatapahtuman keskipisteeksi kuin Morrison, joka on aina pyrkinyt osallistamaan lukijansa ja saamaan heidät ajattelemaan. Ja toden totta, useampi kuin yksi tapaamistani vieraista oli valmis kertomaan vuolaasti, miten Grant Morrison muutti heidän elämänsä – tarina, josta kuulin puolen tusinaa versiota.

Toisaalta, jos ei olisi muuttanut, olisiko kukaan heistä saapunut lasvegasilaiseen hotelliin sarjakuvatapahtumaan?